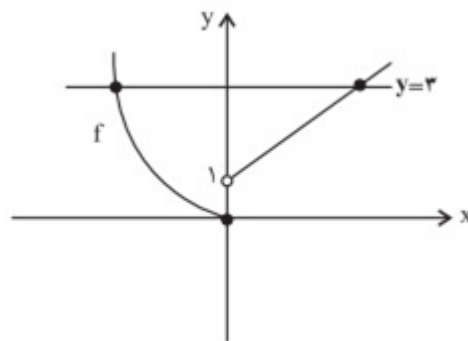

۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می دانیم خروجی تابع ثابت همواره یکسان است. بنابراین:

$$2a - 1 = a + 1 \Rightarrow a = 2$$

بنابراین تابع ثابت مورد نظر به صورت $y = a + 1 = 3$ می باشد. حال نمودار تابع f و تابع ثابت مورد نظر را در یک دستگاه مختصات رسم می کنیم:

مطابق شکل، دو نمودار در دو نقطه با یکدیگر برخورد دارند. یا می توان هر یک از ضابطه ها را با $f(x) = y = 3$ قطع داد:

$$x \leq 0 : x^2 = 3 \Rightarrow x = \begin{cases} \sqrt{3} & \text{ق ق} \\ -\sqrt{3} & \text{ق ق} \end{cases}$$

$$x > 0 : x + 1 = 3 \Rightarrow x = 2 \quad \text{ق ق}$$

یعنی در دو نقطه به عرض های $x = -\sqrt{3}$ و $x = 2$ دو تابع با هم برخورد دارند.

۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$(f \times g)(x) = f(x) \cdot g(x) = \frac{2x-1}{x} \times \frac{x-3}{x} = \frac{(2x-1)(x-3)}{x^2}$$

$$\Rightarrow (g \times f)(2) = \frac{2(2)-1}{2} = \frac{3}{2}$$

۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا اشتراک دامنه دو تابع f و g را پیدا می کنیم:

$$D_f = \{0; 1\}$$

$$D_g = \{0; 1; 2\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{0, 1\}$$

اکنون مقدار تابع $\frac{f+1}{fg}$ را به ازای مؤلفه های اول عضو دامنه اشتراک به دست می آوریم:

$$\frac{f+1}{fg} = \left\{ 0, \frac{1+1}{4 \times 2}, \left(1, \frac{2+1}{4 \times 3}\right) \right\} = \left\{ \left(0, \frac{1}{4}\right), \left(1, \frac{1}{4}\right) \right\}$$

۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

دامنه ی مشترک دو تابع $D = \{1, 2\}$ است. بنابراین توابع $f+g$, $f-g$ و $f \times g$ هر کدام دو عضو دارند. البته اگر جواب ها به ازای هر دو عضو دامنه برابر می شد، یک عضو داشت که اینجا در گزینه ها یک نیست، پس نیاز به بررسی ندارد، اما چون به ازای $x = 2$ مقدار تابع f صفر می شود، تابع $\frac{g}{f}$ فقط یک عضو دارد.

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$-2 \leq 2\sqrt{2} < 5 \Rightarrow (2\sqrt{2})^2 - 14 = 8 - 14 = -6$$

$$-4 < -2 \Rightarrow f(-4) = 3(-4) + 4 = -12 + 4 = -8$$

$$f(2\sqrt{2}) - f(-4) = -6 - (-8) = 2$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۶

$$\begin{aligned} D_f &= \{-1 \leq x < 4\} \quad \text{اشتراک} \\ D_g &= \{-3 < x \leq -1\} \quad \longrightarrow D_f \cap D_g = \{-1\} \\ f(-1) &= \frac{1}{4}[2(-1) - 1] = \frac{1}{4}[-3] = \frac{1}{4}(-3) = -\frac{3}{4} \\ g(-1) &= \left| -\frac{1}{4} - 4 \right| = \left| -\frac{9}{4} \right| = \frac{9}{4} \\ (f+g)(x) &= (f+g)(-1) = f(-1) + g(-1) = -\frac{3}{4} + \frac{9}{4} = \frac{6}{4} = 3 \end{aligned}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برای آن که f تابع ثابت باشد، باید جمله شامل x حذف شود. به این منظور ضریب x را صفر در نظر می‌گیریم.

$$\frac{a}{2} - 1 = 0 \Rightarrow \frac{a}{2} = 1 \Rightarrow a = 2$$

ضابطه تابع f به صورت $f(x) = 3$ می‌باشد.

$$af(\sqrt{10} + 1) = 2 \times 3 = 6$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۸

$$\frac{3-5}{5} \times 100 = -\frac{2}{5} \times 100 = -40\%$$

یعنی شاخص پوسیدگی دندان در سال ۹۹ نسبت به سال ۹۶ به اندازه‌ی ۴۰ درصد کاهش داشته است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا میانگین را می‌یابیم: ۹

$$\begin{aligned} \bar{x} &= \frac{(5 \times 3) + (9 \times 5) + (18 \times 8) + (13 \times 10) + (5 \times 12)}{5 + 9 + 18 + 13 + 5} \\ &= \frac{15 + 45 + 144 + 130 + 60}{50} = \frac{394}{50} = 7.88 \end{aligned}$$

$$\text{خط فقر} = \frac{7.88}{2} = 3.94$$

$$\frac{5}{50} \times 100 = 10\%$$

تعداد افرادی که کم‌تر از 3.94 میلیون تومان هر ماه درآمد دارند، برابر ۵ است، پس:

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نمودار داده شده متوجه می‌شویم که: ۱۰

$$\begin{cases} f: \{x < 0\} \rightarrow R \\ f(x) = 2 \end{cases} \quad \begin{cases} g: R \rightarrow R \\ g(x) = -x^2 \end{cases} \Rightarrow f - g = 2 - (-x^2) = 2 + x^2 = x^2 + 2$$

از طرفی اشتراک دامنه‌ها $\{x < 0\}$ است، پس نمودار گزینه‌ی ۴ درست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۱

$$f(t) = c_1(1+r)^t, c_1 = 200, r = \frac{20}{100} = 0.2$$

$$\Rightarrow f(2) = 200(1.2)^2 = 200 \times 1.44 = 288 \text{ میلیون تومان}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۷۶) **۱۲**

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. **۱۳**

$$a_7 \times a_9 = a_{15} \Rightarrow a_1 r^5 \times a_1 r^4 = a_1 r^{14} \xrightarrow{\text{تقسیم طرفین بر } a_1} r^9$$

$$a_1 r^5 \times r^4 = r^{14} \Rightarrow a_1 r^{13} = r^{14} \xrightarrow{\text{تقسیم طرفین بر } r^{13}} a_1 = r$$

جمله اول و نسبت مشترک مساوی هستند، بنابراین تفاضل آن‌ها برابر صفر است.

$$\frac{a_8}{a_4} = 11 \Rightarrow r^4 = 11 \Rightarrow r^2 = 9 \quad \text{گزینه ۴ پاسخ صحیح است.} \quad \mathbf{14}$$

$$\begin{cases} a_5 = a_7 r^2 = (-18)^9 \\ a_7 = a_7 r^0 = (-18)11 \end{cases} \Rightarrow a_5 - a_7 = (-18)^9 - (-18)11 = 9(18)(9 - 1) = 1296$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دنباله مساحت‌های رنگ‌شده: **۱۵**

$$\frac{1}{4}S, \frac{1}{4}S + \frac{1}{4}S, \frac{1}{4}S + \frac{1}{4}S + \frac{1}{4}S, \dots$$

$$S_n = \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{4^n} \right) S = \frac{\frac{1}{4} \left(1 - \frac{1}{4^n} \right)}{1 - \frac{1}{4}} S = \left(1 - \frac{1}{4^n} \right) S$$

$$1 - \frac{1}{4^n} > \frac{98}{100}$$

$$4^n > 50$$

$$n \geq 4$$

$$r^2 = \frac{a_5}{a_7} = \frac{4x}{x} = 4 \Rightarrow r = \pm 2 \Rightarrow r = 2 \quad \text{گزینه ۴ پاسخ صحیح است.} \quad \mathbf{16}$$

$$x = ry, z = rx \Rightarrow z = 2x, y = \frac{x}{2}$$

متغیر y واسطه‌ی هندسی x و $x - \frac{3}{2}$ است:

$$y^2 = x \left(x - \frac{3}{2} \right) \Rightarrow \frac{x^2}{4} = x^2 - \frac{3x}{2} \xrightarrow{\times 4} x^2 = 4x^2 - 6x \Rightarrow 3x^2 - 6x = 0 \Rightarrow 3x(x - 2) = 0$$

$$\begin{cases} x = 0 \text{ ق ق } \\ x = 2 \Rightarrow y = 1, z = 4 \Rightarrow |x| + |y| + |z| = 2 + 1 + 4 = 7 \end{cases}$$

$$f(-2) = \frac{1}{3} \Rightarrow k \times 3^{-2} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{k}{9} = \frac{1}{3} \Rightarrow k = 9 \quad \text{گزینه ۳ پاسخ صحیح است.} \quad \mathbf{17}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. باید به جای n عدد یک قرار دهیم. **۱۸**

$$\xrightarrow{n=1} a_1 = 5(2)^1 = 5 \times 4 = 20$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۹

مجموع n جمله‌ی اول یک دنباله‌ی هندسی برابر $(q \neq 1)$ ، $\frac{a_1(1 - q^n)}{1 - q}$ است.

$$\left. \begin{aligned} 1 - t + \dots - t^5 + t^8 &= \frac{1(1 - (-t)^9)}{1 - (-t)} = \frac{1+t^9}{1+t} \\ 1 - t^3 + t^6 &= \frac{1(1 - (-t^3)^3)}{1 - (-t^3)} = \frac{1+t^9}{1+t^3} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{t^8 - t^5 + t^6 - \dots - t + 1}{t^6 - t^3 + 1} = \frac{\frac{1+t^9}{1+t}}{\frac{1+t^9}{1+t^3}}$$

$$= \frac{1+t^3}{1+t} = 1 - t + t^2 = 1 - \left(\frac{1 + \sqrt{17}}{2} \right) + \left(\frac{18 + 2\sqrt{17}}{4} \right) = 5$$

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. ۲۰

۳۲۴ و a_2 و a_3 و a_4 و ۴

$$a_5 = 324 \Rightarrow a_1 q^4 = 324 \Rightarrow q^4 = \frac{324}{4} = 81 \Rightarrow q = 3$$

$$S_5 = \frac{a_1(q^5 - 1)}{q - 1} = \frac{4(3^5 - 1)}{2} = 2(242) = 484$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۲۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جامی بهارستان را به تقلید از گلستان (نثر آمیخته به نظم) نوشته است. ۲۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال و گزینه‌ی «۳» هر دو به صداقت و راستی توصیه می‌کنند. ۲۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ابیات گزینه‌ها این است که «عشق همه چیز است.» اما مفهوم بیت گزینه‌ی ۳ به «ازلی بودن عشق» اشاره دارد. ۲۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۱: به زمینی بودن معشوق اشاره دارد که از ویژگی‌های سبک خراسانی است. در سایر ابیات به ترتیب مفاهیم اعتقاد به قضا و قدر، اندیشه‌های عرفانی و بی‌اعتبار دنیا وجود دارد که از مفاهیم فکری سبک عراقی است. ۲۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴: به مسأله‌ای عرفانی اشاره شده است. ۲۶

در گزینه‌های دیگر ستایش عقل، وصف طبیعت، و توجه به معشوق زمینی نشان‌گر سبک خراسانی‌اند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۲۷

«مکاتیب» مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست که سبک نثر وی را بیش‌تر و بهتر نشان می‌دهد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشبیه یار به سرو ۲۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نجم‌الدین رازی (معروف به نجم دایه) کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشت. نثر کتاب گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. علاوه بر این نویسنده در خلال موضوعات کتاب، احادیث، آیات و اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل می‌کند. این اثر که نثری شیوا، آراسته و دل‌انگیز دارد، در بین متون عارفانه از مرتبه‌ای والا برخوردار است. ۲۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «موش و گربه» به نظم و سایر گزینه‌ها به نثر نوشته شده‌اند. ۳۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (۳۱)

وزن شعر «فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلاتن، فاعلن» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (۳۲)

«دیوان شمس» از آثار منظوم مولانا است و بسیاری از معارف بشری و مسائل عرفانی را بیان کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جامی در کتاب «نفحات الانس» خود شیوهی «تذکره‌الاولیای» عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر (۳۳)

احوال عارفانه به کار برد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گسترش زبان و ادبیات در ناحیه عراق عجم، پدید آمدن قالب‌های جدید شعری و تغییر سبک و (۳۴)

گسترش زبان در ناحیه عراق عجم، از عوامل مثبت برای رشد زبان و ادبیات در این دوره محسوب می‌شوند.

کشته شدن بسیاری از ادیبان و دانشمندان و همچنین عدم وجود دربارهای ادب‌دوست و خاندان‌های فرهنگ‌پرور، از عوامل منفی و از دلایل سستی و نابسامانی زبان در این دوره بود. اما گسترش زبان و ادبیات در ناحیه عراق عجم، پدید آمدن قالب‌های جدید شعری و تغییر سبک، از عوامل مثبت برای رشد زبان و ادبیات در این دوره محسوب می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی (۲) واژه ی «هم‌چو» ادات تشبیه است. (۳۵)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آفتاب جمال (اضافه‌ی تشبیهی)

(۳) گرد سودا (اضافه‌ی تشبیهی)

(۴) بار غم (اضافه‌ی تشبیهی)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (۳۶)

الف) حرف روی قافیه، «ی» و حروف الحاقی در هر دو بیت، «اش» است.

ب) حسن تعلیل: آوردن دلیل دروغین و شاعرانه برای پیدایش نی/

تشخیص: دیدن و سر و تن داشتن چوب/ لف و نشر: لف‌ها: دل گرمی و دم‌سردی و نشرها: خردادماه و دی/ کنایه: دل گرمی: امید و دم‌سردی: ناامیدی

ج) وزن ابیات، دو دسته‌بندی هجایی دارد و یکی از برش‌های آن، «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» و برش دیگر، «مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن» است.

د) مفهوم بیت نخست صورت سؤال: لزوم تحمل سختی و مفهوم بیت دوم صورت سؤال: تأثیر درونیات بر جهان خارج است، ولی مصراع مذکور در مورد لزوم تزکیه و ترک تعلقات دنیوی و توصیه به مقابله با شیاطین درونی و بیرونی است.

ه) تشبیهات موجود در ابیات، همگی ذهنی‌اند. برای مثال: تیغ جفا (جفا که مفهومی ذهنی است، به تیغ تشبیه شده است).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۳» در پی بیان این نکته‌اند که با وجود سختی‌ها نباید به کل ناامید و (۳۷)

تسلیم شد، بلکه باید به آینده (بهار) امیدوار بود. در مصراع دوم بیت صورت سؤال «تسلیم‌نشدن در برابر سختی‌ها و امید به آینده» بیان شده است و در مصراع دوم گزینه‌ی «۳» صائب می‌گوید که در دل خزان و سختی‌ها باید به آینده امیدوار بود. «بوی گل» اشاره به فصل بهار دارد.

گزینه‌ی «۱»: در هنگام عشرت و شادی نیز غم وجود پنهانی دارد و هیچ‌وقت غم کاملاً از بین نمی‌رود.

گزینه‌ی «۲»: توصیه به آزادگی و فراغت ناشی از آن با تمثیل درخت سرو (نماد آزادگی) و تاثیرنداشتن پاییز بر آن.

گزینه‌ی «۴»: آگاه‌سازی مخاطب در جهت اغتنام فرصت.

«آتش خاموش، سووشون و شهری چون بهشت» آثار سیمین دانشور هستند.
 «تنفس صبح، ظهر روز دهم و دستور زبان عشق» آثار قیصر امین پور هستند.
 مؤلف «از آسمان سبز، از این ستاره تا آن ستاره و دری به خانه‌ی خورشید» سلمان هراتی است.
 نویسنده‌ی «مدار صفر درجه و زمین سوخته» احمد محمود است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۳»، هجای پایانی مصراع اول (ریش)، هجایی کشیده است که بلند محسوب می‌شود. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: هجای پایانی «گان» با حذف نون و «رَد» بلند هستند.
 گزینه‌ی «۲»: هجای پایانی «رَد» و «رَد» بلند هستند. (در این اختیار شاعری با خوانش آخرین واژه از مصراع به اختیار شاعری پی برده می‌شود. گاه نگاه به هجا و واژه‌ی پایانی نمی‌تواند دانش آموز را به پاسخ صحیح برساند، در این مواقع بهتر است مصراع را از ابتدا خوانده یا چند واژه‌ی قبلی نیز خوانده شود).
 گزینه‌ی «۴»: هجای پایانی «وی» و «یَد» بلند هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نمونه‌ی نثر تلگرافی و پرشتاب جلال آل احمد را می‌توان در «مدیر مدرسه» دید. «سه‌تار» از مجموعه داستان‌های جلال آل احمد است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

به جز سرگشتی و گرد محنت حاصل نبود: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن (هزج مثنی‌ن سالم)
 راحت که شد مکرر دلکوب‌تر ز رنج است: مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن (دوری)
 دلم رفت و ندیدم روی دلدار: مفاعیلن مفاعیلن فاعولن (هزج مسدس محذوف)
 به پرسش آمد و عاشق همین دو دم دارد: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن فاعولن
 از خم ابروی توام هیچ گشایشی نشد: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن (دوری)
 چه ره بود این که زد در پرده مطرب: مفاعیلن مفاعیلن فاعولن (هزج مسدس محذوف)

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ی «حسن تعلیل» در ابیات سؤال:
 الف) دلیل جام به کف بودن (گلبرگ داشتن) گل لاله، آگاهی او از بی‌وفایی دهر است.
 ب) دلیل قرار گرفتن شبنم بر چهره‌ی گل در هر صبح، دیدن معشوق و تأثیر حیرت‌آور زیبایی وی است.
 ج) دلیل جابه‌جایی و پریشانی باد صبا، رسیدن بویی از معشوق به باغ است.
 د) دلیل سرخی آسمان (شفق)، شرم است که آفتاب از دیدن چهره‌ی معشوق عرق بر چهره دارد.
 هـ) دلیل سیاهی میان گل لاله، داغ ستم معشوق است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
 تشریح اختیارات بیت:

- ۱- ابدال: در رکن آخر مصراع دوم، به جای «فعلن»، «فعلن» آمده است.
- ۲- بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: «ن» در واژه «مردگان» باید بلند تلفظ شود.
- ۳- فاقد «کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند»
- ۴- «چمن از»: حذف همزه
- ۵- بلند تلفظ کردن هجای پایانی: «دند» در انتهای مصراع اول، هجایی کشیده است که باید بلند در نظر گرفته شود.
- ۶- آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن: در هر دو مصراع، شاعر به جای «فعلاتن» اول مصراع، «فاعلاتن» آورده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. وزن این مصراع «فعولن فعولن فعولن فعولن» می‌باشد و بنابراین، نام بحر آن، «مقارب مثنی‌سالم» است.

۴۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این بیت، شاعر صرفاً به مخاطب دو چیز را نصیحت می‌کند و معتقد است که نصیحتش، بسیار سودمند است. دلیل ادبی و غیرواقعی برای پدیده‌ای، در این بیت مشاهده نمی‌شود. تشریح سایر گزینه‌ها:

۴۵

گزینه ۱: علت شکل ظاهری گندم، این است که رزق و روزی، عاشق انسان است!

گزینه ۲: به دلیل گریه سحرگاهی بلبل، گل سرخ رنگ از غنچه بیرون آمد!

گزینه ۳: به چه دلیلی خوابت می‌آید؟ به این دلیل که معشوق را در خواب ببینم!

۴۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با تقطیع مصراع اول هر کدام از ابیات و دانستن اصول اوزان دوری به راحتی می‌توانید به پاسخ این سؤال دست پیدا کنید. اوزان ابیات سؤال به شکل زیر است:

گزینه ۱: فعلات فاعلاتن فعلات فاعلاتن

گزینه ۲: مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۳: مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعلن

گزینه ۴: مفاعلن فاعلن مفاعلن فاعلن

۴۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

شعر هندی شعری معنی‌گراست، نه صورت‌گرا، و شاعران این سبک به معنی بیشتر توجه دارند تا به زبان.

۴۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هجای پایانی در مصراع اول «ریخت» یک هجای کشیده است و در مصراع دوم «م» یک هجای کوتاه است و از آن جایی که همیشه هجای پایانی در هر مصراع می‌بایست به صورت «بلند» نوشته شود؛ لذا این گزینه شامل اختیار وزنی می‌شود.

۴۹

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴ در مصراع دوم هجای پایانی مصراع «چ» کوتاه است که بلند محسوب می‌شود (= اختیار وزنی پایان مصراع). تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: هجای پایانی «گون» با حذف نون و «وی» بلند هستند.

گزینه ۲: هجاهای پایانی «ته و ده» هر دو بلند هستند.

گزینه ۳: هجاهای پایانی «لک و تو» بلند هستند.

توجه: هجای پایانی «پرتو» بلند است و با هجای کوتاه ضمیر «تو» اشتباه نشود.

۵۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لغات و ترکیبات امروزی و جدید وارد شعر شده است. (ص ۹۷ - ۹۶)

۵۱

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) هنگامی که حکومت قاجار - به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری - به جای مقاومت در برابر بیگانگان به قراردادهای استعماری روی آوردند، «مقاومتی منفی» به‌سوی «فعالیت رقابت‌آمیز» تغییر کرد. منظور از فعالیت رقابت‌آمیز، ورود فعال به عرصه‌ی زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است. جنبش تنباکو، نمونه‌ی تاریخی فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی و «جنبش عدالتخانه و انقلاب مشروطه» نمونه‌ای تاریخی انقلاب اجتماعی هستند.

ب) تدوین رساله‌های جهادیه، نمونه‌ی تاریخی فعالیت مقاومت منفی در دوران قاجار است.

۵۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در جهان دوقطبی قرن بیستم، هویت جنیش‌ها، انقلاب‌ها و کشورها براساس جایگاه و اهمیتشان برای یکی از دو قطب جهان، یعنی بلوک شرق یا غرب شناسایی می‌شد. بر این اساس، انقلاب اسلامی ایران از آن جهت که یک نظام سیاسی وابسته به بلوک غرب را هدف قرار داده بود، اهمیت یافت. نکته: وابسته نبودن انقلاب اسلامی به بلوک شرق، از اهمیت آن کاست.

۵۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از فعالیت رقابت‌آمیز، ورود فعال به عرصه‌ی زندگی اجتماعی و سیاسی، نه در جهت تأیید قدرت حاکم و حمایت از آن، بلکه در رقابت با آن است. برخورد رقابت‌آمیز عالمان دینی با قاجار، حرکتی اصلاحی بود.

۵۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با فروپاشی بلوک شرق، روشنفکری چپ در سطح جهانی و در کشورهای اسلامی، جاذبه‌ی خود را از دست داد و غرب‌گرایان این جوامع، دیگر بار در حاشیه‌ی اندیشه‌های لیبرالیستی غربی قرار گرفتند.

۵۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حضور فعال عالمان دینی در مقابله با روسیه‌ی تزاری و تدوین رساله‌های جهادیه، اصلاحات امیرکبیر و حکم میرزای شیرازی در تحریم تنباکو، نمونه‌هایی از حرکت‌های نخستین بیدارگران اسلامی در داخل ایران است.

۵۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مقاومت‌های منفی، حاکمیت پادشاه ظالمانه و غیر مشروع شناخته می‌شود و همکاری سیاسی با آنها جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

۵۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نخستین بیدارگران اسلامی در جستجوی اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی نبودند.

۵۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۶ و ۱۰۷)

۵۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۶۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۶۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۶۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۶۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۶۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در انگیزه‌ی بیرونی، عامل خارجی فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد. در انگیزه‌ی درونی، فرد کار یا فعالیت را به‌خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. بنابراین موارد گزینه‌ی «۱» و «۳» به انگیزه‌ی بیرونی و موارد گزینه‌ی «۲» و «۴» به انگیزه‌ی درونی اشاره دارند. عوامل شکل دهنده به رفتار انسان، علاوه بر عوامل انگیزشی (زیستی)، تابع عوامل مختلف نگرش افراد (فرازیستی) هم است.

۶۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به مجموعه‌ی عوامل فرازیستی که باعث به حرکت درآوردن رفتار و شناخت ما می‌شود، نگرش می‌گویند و انگیزه، عاملی است که ما را برمی‌انگیزد، به حرکت وامی‌دارد و به سوی رفتار معین سوق می‌دهد.

۶۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در این گزینه، مقابله به برطرف کردن یا به حداقل رساندن عامل فشار روانی منجر می‌شود.
در سایر گزینه‌ها، راهکارها سازگارانه نیستند و خطر بیشتری نسبت به مفید بودن دارند.

۶۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر سه گزینه‌ی (۱)، (۲) و (۳) اشاره به انگیزه‌ی بیرونی دارند، زیرا منبع لذت در بیرون فرد قرار دارد، اما گزینه‌ی (۴) اشاره به انگیزه‌ی درونی دارد، زیرا با نیازهای فطری فرد مطابقت دارد و منبع آن درونی است و لذت در خود تکلیف است.

۷۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هماهنگ نبودن دو شناخت از مجموعه شناخت‌های هر فرد یا شناخت و رفتارمان «ناهماهنگی شناختی» نامیده می‌شود.

۷۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
برنامه‌ریزی و شروع به درس خواندن و مطالعه‌ی منظم بیانگر تغییر رفتار برای رفع ناهماهنگی شناختی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) توجه غیرعقلانی
(۳) هیچ تغییر رفتار یا نگرشی صورت نگرفته است.
(۴) استدلال و توجه غیرمنطقی (انکار واقعیت)

۷۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. زمانی که فرد بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبیند به درماندگی آموخته‌شده مبتلا می‌شود، یعنی به این باور می‌رسد که تلاش او بی‌فایده است.

۷۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
آسیب‌پذیر در برابر فشار روانی ← نمره‌ی بین ۳۰ تا ۴۹
جدلاً آسیب‌پذیر ← نمره‌ی بین ۵۰ تا ۷۰
نیاز به مراقبت‌های ویژه ← نمره‌ی بیشتر از ۷۵

۷۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
در هر سه گزینه‌ی (۱)، (۳) و (۴) منبع انگیزش و لذت در خارج فرد قرار دارد اما در گزینه‌ی (۲)، معصومه از روی علاقه و نیازهای فطری و درونی خود به کودکان نقاشی آموزش می‌دهد، پس انگیزه‌ی درونی دارد.

۷۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در هر سه گزینه‌ی (۱)، (۲) و (۴)، متغیر روان‌شناختی پیامد بیماری‌های جسمانی است، اما در گزینه‌ی (۳)، ترس‌های مکرر (متغیر روان‌شناختی) علت ایجاد بیماری جسمانی است.

۷۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
این دانشمند باور دارد که بالاخره موفق می‌شود و این باور او، موتور محرکه و انگیزه‌ او برای ادامه‌ کار است.

۷۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند؛ در این حالت به درماندگی آموخته شده می‌رسیم.

۷۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر بین کار خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نبینیم، دست از کار می‌کشیم؛ یعنی یاد می‌گیریم که نتایج به دست آمده ارتباطی با کار ما ندارند و مستقل از عمل ما هستند. در این حالت به درماندگی آموخته شده می‌رسیم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۷۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در انگیزش درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد؛ زیرا به آن کار علاقه دارد، برای جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد. در انگیزش درونی منبع لذت در خود تکلیف است در حالی که در انگیزش بیرونی، منبع انگیزش در پاداش و لذت خارج از فرد قرار دارد؛ بنابراین علاقه‌ی زیاد به نظم و انضباط بیانگر نوعی علاقه‌ی درونی فرد به منظم بودن است که یعنی فرد انگیزه‌ی درونی دارد.
رد گزینه‌ی ۲: جریمه یک عامل بیرونی بازدارنده است.
رد گزینه‌ی ۳: نمره‌ی خود یک عامل بیرونی تشویق کننده است.
رد گزینه‌ی ۴: تشویق دیگران یک عامل بیرونی تشویق کننده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خطاهای سایر گزینه‌ها: ۸۱

(۱) ممکن نیست (لایستطیع: نمی‌تواند) - در (اضافی است) - پنهان شود («یُضْمِر» متعدی است نه لازم: پنهان کند).
(۳) جز آن چیزهایی که (لأنَّه: زیرا آن) - نمایان شود (دلیلی برای التزامی ترجمه کردن «یظهر» وجود ندارد).
(۴) امکان ندارد که ... بتواند (لایستطیع: نمی‌تواند) - آشکار می‌کند («یُظْهِر» لازم است نه متعدی).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات مهم: إنَّ: همانا (می‌تواند ترجمه نشود!) / تَبَادُل: تبادل، رد و بدل کردن / لُغَاتِ الْعَالَمِ: زبان‌های جهان. یَجْعَلُهَا غَنِيَّةً: آنها را بی‌نیاز می‌سازد. خطاهای سایر گزینه‌ها:
(۱) اگر (معادل «إِنَّ» است نه «إِنْ».) - رُدُّ و بدل شوند («تبادل» مصدر و در نتیجه اسم است نه فعل!) - آن (اضافی است).
(۳) موجب می‌شود (معادل فارسی «يُسَبِّب» است و نه «يَجْعَلُ»!)
(۴) چنانچه (معادل «إِنَّ» است نه «إِنْ».) - انجام شود (اضافی است). - غنی می‌شوند («يَجْعَلُهَا» فعل معلوم است نه مجهول، زیرا ضمیر «ها» مفعول است).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات مهم: أَنْفَقُوا: انفاق کنید / رَزَقْنَاكُمْ: به شما روزی دادیم / قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ: پیش از آنکه بیاید / يَوْمَ لَا بَيْعَ فِیه: روزی که در آن فروشی نیست. / و لَا خُلَّةٌ: و نه دوستی
خطای سایر گزینه‌ها:

(۱) روزی شما شده است (معادل فارسی «رَزَقْنَاكُمْ» نمی‌باشد!) - فرا رسیدن («أَنْ يَأْتِيَ» فعل است نه مصدر!)
(۳) انفاق کردید. («أَنْفَقُوا» فعل امر مخاطب است نه ماضی!) - روزیتان شده است. (مانند ۱)
(۴) انفاق کردید. (مانند ۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها: ۸۴

(۱) شاخه‌ای دیگر («غصون» جمع است نه مفرد) / می‌تواند («استطاع» ماضی است) / ۱۰۵ (مئة و خمسين: ۱۵۰).
(۳) پوشش خاص (ضمیر «ه» در «غشاء الخاص» ترجمه نشده) / باز شد («فتح» معلوم است نه مجهول). / شاخه‌هایی («غصن» مفرد است) / پرواز کرد (قفز: پرید) / بپرد (أَنْ يطير: پرواز کند) / ضمناً «أكثر» ترجمه نشده است.
(۴) می‌پرد و می‌تواند («قفز و استطاع» هر دو ماضی هستند) / «أكثر» مانند (۳)

- (۱) هیچ کسی آدم دروغگو را باور نمی‌کند حَتّٰی راست بگوید. (طبق متن کاملاً درست است).
- (۲) برای بار دوم، هنگامی که اهالی روستا صدای چوپان را شنیدند، به او توجّه نکردند. (برای بار سوم بود که به چوپان توجّه نکردند).
- (۳) برای بار سوم، اهالی روستا اعتقاد داشتند که چوپان به آنها دروغ می‌گوید. (طبق متن کاملاً درست است، مردم برای بار سوم دیگر به چوپان توجّه نکردند).
- (۴) چوپان دروغ می‌گفت تا اوقاتش را بگذرانند. (بله طبق متن چوپان خسته شده بود و می‌خواست اوقاتش را بگذرانند، برای همین دروغ می‌گفت).

ترجمه متن:

چوپانی وجود داشت که به نگهداری گوسفند در خارج روستا می‌پرداخت. در روزی از روزها از کارش خسته شد پس فکر کرد که چه کاری انجام بدهد تا وقت را بگذرانند؟ اهالی روستا را صدا زد و به آنها با بلندترین صدا گفت: «گرگ، گرگ، کمک، کمک، نجاتم دهید». پس اهالی روستا به سوی رفتند ولی هیچ گرگی آنجا ندیدند و چوپان به آنها خندید. بعد از روزهای کمی، چوپان کارش را تکرار کرد. هنگامی که اهل روستا صدایش را برای دوم شنیدند، به سوی او شتافتند پس گرگی را نیافتند. و در روزی از روزها گرگ واقعی ظاهر شد و چوپان شروع کرد به کمک خواستن از اهالی روستا، اما مردم به او توجّه نکردند و اعتقاد داشتند که او به آنها مثل گذشته دروغ می‌گوید. و گرگ بسیاری از گوسفندان چوپان را خورد.

- (۱) گوسفند و گرگ
- (۲) چوپان و اهالی روستا
- (۳) چوپان خسته
- (۴) چوپان دروغگو (مناسب‌ترین عنوان برای متن است).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. خطاهای این گزینه: فعل ماضی: «أَنْقَذُونِي» فعل امر از باب افعال است، چرا که عین الفعل آن کسره «ـِ» دارد نه فتحه «ـَ». / للغائبين: للمخاطبين است.

- (۲) نزدیک است، شروع می‌کند («کاد و أخذ» هر دو ماضی هستند). [نزدیک بود که جوان غرق شود، پس شروع کرد]
- (۳) بازی می‌کند («يلعب» فعل مضارع است که بعد از فعل ماضی «رأيت» آمده، پس باید به شکل ماضی استمراری ترجمه شود: بازی می‌کرد).
- (۴) ساختار جمله در ترجمه کاملاً عوض شده است. ترجمه صحیح: فیروزآبادی واژه‌نامه مشهوری دارد به نام «القاموس».

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «ما» در این گزینه از نوع نافییه است و این را می‌توان از ترجمه عبارت فهمید: «دوستم را در مدرسه ندیدم هنگامی که به آنجا رسیدم.» ترجمه سایر گزینه‌ها:

- (۱) هرکس در مسابقه پایانی گلی را به ثمر برساند، هزار دلار دریافت می‌کند.
- (۲) هرآنچه که از نیکی‌ها در دنیا انجام بدهی، آنها را ذخیری در آخرت می‌یابی.
- (۴) هرکس ارزش خود را در دنیا بداند آن را با گناهان آلوده نمی‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «کبری» صفت «بیت» است بنابراین باید مفرد مذکر باشد نه مؤنث! در نتیجه «أكبر» صحیح است!

(۱) عباد: عبادی — ای بندگان من، کسی که ... او نزد من محبوب است.

(۲) رَبُّ: مبتدا / یَنْزِلُ: فعل غائب و خبر.

(۳) بُنَّی: منادا / أَحْسِن: فعل امر و مخاطب

(۴) رَبُّ: رَبُّی / لَا تَعَامِلْ: فعل نهی و مخاطب

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت سؤال، منادای مضاف را می‌خواهد که در گزینه‌ی «۴»، «طالبات» منادایی است که مضاف شده است و «المدرسة» مضاف‌الیه آن است (دانش‌آموزان تلاشگر مدرسه، از رسیدن به هدف ناامید نشوید!) تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: با توجه به ضمیر «هِنَّ»، «طالبات» مبتداست نه منادا (دانش‌آموزان مدرسه به معلمشان واقعا احترام می‌گذارند و او را گرامی می‌دارند!)

گزینه‌ی «۲»: در این گزینه کَلَّ «أَيْتَهَا الطَّالِبَات» گروه منادایی است و منادای مضاف نداریم.

گزینه‌ی «۳»: دقت کنید که در این گزینه «طالبات» مناداست که مضاف واقع نشده و «المكتبة» هم مضاف‌الیه آن نیست (دانش‌آموزان، کتابخانه روز یکشنبه بسته است و رفتن به آنجا برای شما ممکن نیست!)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این عبارت با توجه به ترجمه‌اش (نیکی کن، چنان که دوست داری به تو نیکی شود) با عبارت مقابل خود، تطابق مفهومی ندارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «چیزی را که دوست نداری برای تو گفته شود، [در حق دیگران] نگو.» / ترجمه‌ی عبارت مقابل: «از یکدیگر غیبت نکنید»

گزینه‌ی «۳»: «آنچه را برای خودت دوست می‌داری، برای دیگری [نیز] دوست بدار.»

گزینه‌ی «۴»: «ای انسان چه چیزی تو را [نسبت] به پروردگار بخشنده‌ات فریب داده است.» مفهوم آیه‌ی شریفه و عبارت مقابلش این است که «انسان نباید مغرور شود، چون عاقبت همه مرگ و جدا شدن از این دنیا و تعلقاتش است.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

صورت سؤال گزینه‌ای را خواسته است که در آن، فعلی مورد تأکید قرار گرفته باشد، در این نوع سؤالات، باید سراغ مفعول مطلق تأکیدی برویم. در گزینه‌ی «۴»، «هجوماً» مفعول مطلق تأکیدی برای تأکید فعل «تَهْجَم» است، زیرا پس از آن صفت یا مضاف‌الیه به کار نرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: مفعول مطلق وجود ندارد و «إِخْتِلَالاً» نیز مفعول (مفعول به) است.

گزینه‌ی «۲»: «ظُلماً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت به کار رفته است.

گزینه‌ی «۳»: «تَفْكِيراً» مفعول مطلق نوعی است، چون پس از آن صفت (جمله‌ی وصفیه) آمده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

تشریح نکات گزینه‌ها:

۱- لفظ جلاله‌ی «اللَّهُ» به دو صورت منادا واقع می‌شود، «یا الله، اللَّهُمَّ»

۲- گاهی در منادا ضمیر «ی» حذف می‌شود، مانند «یا رَبِّ» که در اصل «یا رَبِّی» بوده است.

۳- حرف ندای «یا» بر سر اسم بدون «ال» می‌آید.

بنابراین «الرَّحِيم» در گزینه‌ی «۱» نادرست است و صحیح آن «رَحِيمُ» بدون «ال» است.

صورت سؤال، مصدری را می‌خواهد که بر مفهوم مشابهت یا تشبیه دلالت کند.
 نکته: می‌دانیم در ترجمه‌ی ساختار «مفعول مطلق نوعی + مضاف‌الیه» از کلمات «مثل و مانند» استفاده می‌کنیم و همین موضوع باعث می‌شود در این ساختار، «مفعول مطلق نوعی» به‌عنوان یک «مصدر»، بیانگر مفهوم «تشبیه» باشد، پس در گزینه‌ها باید به دنبال مفعول مطلق نوعی‌ای باشیم که پس از آن «مضاف‌الیه» آمده باشد.
 تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «مطالعة» مصدر فعل «تَطَالَعُوا» و مفعول مطلق نوعی است، اما پس از آن صفت (دقیقه) آمده است نه مضاف‌الیه!
 گزینه‌ی «۲»: «اعتذار» مصدر فعل «اعتذر» و مفعول مطلق نوعی می‌باشد که پس از آن، «الطَّالِب» به‌عنوان مضاف‌الیه آمده است، پس «اعتذار» بیانگر مفهوم تشبیه است.
 گزینه‌ی «۳»: «جذباً» مصدر فعل «تجذب» و مفعول مطلق تأکیدی است، چون تنها آمده است و پس از آن «صفت» یا «مضاف‌الیه» به کار نرفته است.
 گزینه‌ی «۴»: در این گزینه «إجابة» دو بار تکرار شده که هیچ کدام مفعول مطلق نیستند، ضمناً در «إجابة» حرف جرّ «ک» بیانگر تشبیه است نه مصدر «إجابة»!

بیت فارسی به این نکته اشاره دارد که نباید به کسی بدی کرد و این تنها با عبارت گزینه‌ی «۳» (ستم نکن همانطور که دوست نداری به تو ستم شود!) هم مفهوم است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «تَدَخَّل» نادرست و درست آن «تَدَخَّلْ» (خُ) است. (باید به شکل مصدر بیاید!)
 گزینه‌ی «۲»: «فَرَّان» نادرست و درست آن «فَرَّان» (نَ) است. «فَرَّان» جمع مکسر است و از آنجایی که در این جمله نقش مفعول را دارد، باید علامت نصب (ـِ) بگیرد!
 گزینه‌ی «۴»: «الْمُتَدَاخِلَةُ» نادرست و درست آن «الْمُتَدَاخِلَةُ» (خِ) است. (باید اسم فاعل باشد!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: مفعول مطلق تأکیدی به شکل قید تأکیدی (قطعاً، حتماً، بی‌شک) ترجمه می‌شود، لذا ترجمه‌ی درست گزینه‌ی «۱»، «خداوند با موسی قطعاً سخن گفت» می‌باشد.
 گزینه‌ی «۲»: در ترجمه‌ی «مفعول مطلق نوعی + مضاف‌الیه»، از الفاظ «همچون، مثل، مانند» استفاده می‌کنیم: «... مانند راستگویان ...»
 گزینه‌ی «۳»: در ترجمه‌ی مفعول مطلق تأکیدی، قید «قطعاً، حتماً، ...» ماقبل فعل می‌آید، نه در ابتدای جمله: «... قطعاً تلاش می‌کند»

تشریح سایر گزینه‌ها:

«لَا يُهْدَد»: تهدید نمی‌کند (رد گزینه‌ی «۱») / «الدَّعَوَات»: خواسته‌ها (رد گزینه‌ی «۳») / «قَدْ يَغْرَنِي»: گاهی مرا فریب می‌دهد (رد گزینه‌ی «۴»)

۱۰۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: مربوط به مکتب نگارگری قزوین در دوران شاه تهماسب است.

گزینه‌ی «۳»: مربوط به مکتب نگارگری تبریز در دوران شاه اسماعیل است که در دوران شاه تهماسب به پایان رسید.

گزینه‌ی «۴»: شاه اسماعیل کمال‌الدین بهزاد، را از هرات به تبریز برد.

بهزاد و شاگردانش با خلق آثار بی‌نظیر و ترکیب مکتب هرات با عناصر جدید، مکتب جدیدی به نام مکتب تبریز پایه‌گذاری کردند.

۱۰۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تهاجم ژرمن‌ها به امپراتوری روم غربی از نظر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آثار و پیامدهای زیادی

داشت. این یورش‌ها موجب شد تعلیم و تربیت و فعالیت‌های فرهنگی از رونق بیفتد و بیشتر مدارس تعطیل شوند.

۱۰۳) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شارلمانی برای اداره قلمرو خود، نهاد اداری دوران امپراتوری روم موسوم به کومس یا کُنت را احیا کرد.

۱۰۴) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در اواخر قرون وسطا با گسترش فعالیت‌های تجاری در اروپا، انگیزه و اشتیاق اروپاییان برای رسیدن به

شرق و دسترسی به ادویه و دیگر کالاهای گران‌بهای آن دیار دو چندان شد.

۱۰۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سپاهیان شاه اسماعیل در جنگ شدیدی که میان دو سپاه ایران و عثمانی در دشت چالداران درگرفت،

با وجود شجاعت و رشادتی که از خود نشان دادند، در برابر آتش توپخانه و دیگر جنگ‌افزارهای آتشین دشمن کاری از پیش نبردند و شکست خوردند.

۱۰۶) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱۰۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از دنیا رفتن حاج‌آقا مصطفی، فرزند ارشد امام خمینی که به طرز مشکوکی رخ داد، جان تازه‌ای به

مبارزات بخشید به طوری که امام خمینی این واقعه را «از الطاف خفیه الهی برای انقلاب اسلامی» خواند.

۱۰۸) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (درس ۱۱ ص ۱۴۲)

۱۰۹) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت‌المقدس (درس ۱۲ ص ۱۵۲)

۱۱۰) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گروهک فرقان (درس ۱۱ ص ۱۴۰)

۱۱۱) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابوالحسن بنی‌صدر (درس ۱۱ ص ۱۳۸)

۱۱۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محمد بخارایی که یکی از اعضای هیئت‌های مؤتلفه‌ی اسلامی بود، پس از تبعید امام خمینی (ره)،

حسنعلی منصور (نخست‌وزیر وقت) را ترور کرد.

۱۱۳) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خط مرزی تالوگ، عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم وصل می‌کند. مزیت این خط مرزی، کاربرد آن در

کشتیرانی است، بنابراین رود کارون که امکان کشتیرانی را دارد، از مزیت این خط مرزی نسبت به انواع دیگر بهره می‌برد.

۱۱۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سرزمین گرینلند همانند عراق، انگلستان، دانمارک و آذربایجان دارای سیستم ناحیه‌ای و ترکیبی

هستند. ترکیه همانند سودان شمالی و بسیاری از کشورهای دیگر دارای سیستم تک‌ساخت هستند. نیجریه و مالزی همانند برزیل و استرالیا، کانادا و دارای سیستم فدرال هستند.

۱۱۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مکیندر معتقد بود بخش عمده‌ی خشکی‌های جهان، سه قاره‌ی به هم چسبیده‌ی آسیا و اروپا و آفریقا و جزیره‌ی جهانی نام دارد. مکیندر در این جزیره‌ی جهانی، منطقه‌ی خشکی اوراسیا را قلعه‌ی جهان می‌دانست و می‌گفت این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است، مکیندر بخش مرکزی این منطقه (الف) را محور یا قلب خشکی جهان نامید. او معتقد بود که این منطقه، یعنی شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هر کس بر منابع آن مسلط شود، می‌تواند بر کل جزیره‌ی جهانی فرمان براند.

۱۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملت، عنصر بنیادین یک کشور است. برخی از پایتخت‌ها مانند پاریس قدمت زیادی دارند و موقعیت پایتخت بودن خود را تا سال‌ها حفظ می‌کنند. رسیدگی به اختلافات، جزء وظیفه‌ی اداره‌ی سازه یا ساختار انسانی، از وظایف عمده‌ی مدیریت کشور است.

۱۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شکل کشورهای مذکور، به ترتیب، محاطی، چندپاره، دنباله‌دار و طویل هستند.

۱۱۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر ناحیه‌ی سیاسی به رکن یا سه ضلع دارد:

۱۱۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در سال‌های اخیر، استانداری هر استان با نصب میله‌هایی برای رودخانه‌های سیل‌خیز حریم سیل‌گیر تعیین کرده است. برای تعیین حریم سیل‌گیر، با انجام دادن محاسبات آماری براساس آبدهی گذشته‌ی یک رودخانه (حداقل ۳۵ سال)، بالاترین سطح را که احتمال دارد آب آن رود در آینده در حین وقوع یک سیل دربرگیرد، در نظر می‌گیرند.

۱۲۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در برنامه‌ریزی حمل و نقل، سرعت رسیدن مسافر یا کالا به مقصد و زمانی که برای نقل و انتقال طی می‌شود، اهمیت دارد. برخی کالاها باید به سرعت حمل شوند و به مقصد برسند، در حالی که برای برخی دیگر، صرف زمان طولانی مشکلی ایجاد نمی‌کند.

۱۲۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. (ص ۶۸)

۱۲۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روش‌های سازه‌ای: اصلاح بسترهای رودخانه‌ها، ایجاد کانال‌های انحرافی، ایجاد دیواره‌های مهارکننده و پایدارکننده و احداث سدهای ذخیره‌ای و سدهای تنظیمی (هدایت و اصلاح شیب آبراهه‌ها) است.

۱۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. میانگین بارندگی سالانه در کشور ایران حدود ۲۲۴ تا ۲۷۵ میلی‌متر است و حدود ۱۰ درصد از سطوح کشاورزی کشور بارندگی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر در سال دارند.

۱۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دلیل اصلی خسارت‌های ناشی از سیل در ایران، توسعه‌ی سکونتگاه‌ها و تغییر کاربری اراضی و ساخت‌وسازها در حریم سیل‌گیر رودخانه‌ها و فعالیت‌های نابخردانه‌ی انسانی مانند از بین بردن پوشش گیاهی بوده است.

۱۲۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از اقدامات حین وقوع زمین‌لغزش: باید به سرعت از مسیر لغزش و جریان گل و لای خارج شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قیاسی معتبر است که شرایط اعتبار را داشته باشد. شرایط اعتبار عبارت‌اند از:

- ۱- حداقل یکی از مقدمات موجب باشد.
 - ۲- حد وسط حداقل در یکی از مقدمات علامت + داشته باشد.
 - ۳- هر کدام از اجزای نتیجه که علامت + داشته باشد، باید در مقدمات نیز علامت + داشته باشد.
- برای حل چنین سؤالاتی در ابتدا مقدمه را مشخص می‌کنیم که آیا مقدمه‌ی اول است یا دوم؟ از موضوع نتیجه متوجه می‌شویم که مقدمه‌ی مطرح‌شده در صورت سؤال، مقدمه‌ی اول می‌باشد.
- اگر مقدمه‌ی اول قیاس اقترانی معتبری سالبه‌ی جزئی باشد، قطعاً این قیاس شکل دوم بوده و مقدمه‌ی دوم آن موجب‌ه‌ی کلیه می‌باشد. بر این اساس گزینه‌ی «۳» صحیح می‌باشد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: با قضیه‌ی این گزینه قیاس اقترانی شکل اول به‌دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه‌ی «۲»: با قضیه‌ی این گزینه قیاس اقترانی شکل دوم به‌دست می‌آید که شرط ۳ را ندارد. لذا نامعتبر است.

گزینه‌ی «۴»: قضیه‌ی این گزینه، سالبه می‌باشد و با دو مقدمه‌ی سالبه نمی‌توان قیاس معتبر تشکیل داد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در شکل اول قیاس حد وسط در مقدمه‌ی اول در جایگاه محمول و در مقدمه‌ی دوم در جایگاه موضوع است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنگامی که صفتی منفی بدون هیچ دلیل موجهی به افرادی نسبت داده شود، با مغالطه «مسموم کردن چاه» مواجه هستیم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابتدا نقیض «بعضی الف ب نیست» را به صورت «هر الف ب است» به دست می‌آوریم. سپس توجه می‌کنیم که اجزای غیرحدوسط مقدمات اگر منفی باشند، نباید در نتیجه مثبت باشند و الا شرط سوم اعتبار نقض می‌شود. در این مقدمه «ب» منفی است پس در نتیجه نیز باید منفی باشد. تنها گزینه‌ای که «ب» در آن مثبت است، گزینه ۲ است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در مغالطه‌ی مسموم کردن چاه، شخص به جای ارائه‌ی دلیل (نه علت) برای اثبات حرف خود به تحقیر مخالفان می‌پردازد.

تذکر: در علت صحبت از وجوددهندگی و وجودگیرندگی است، اما دلیل برای اثبات یک مدعا آورده می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نتیجه‌ی شکل دوم فقط در حالت سالبه معتبر است.

برای این که نتیجه‌ی یک قیاس موجب شود، نیاز است هر دو مقدمه موجب باشد. در شکل دوم با توجه به قرارگیری حد وسط در جایگاه محمول هر دو مقدمه، اگر هر دو مقدمه موجب باشد، علامت محمول که همان حد وسط است در هر دو مقدمه منفی شده و قیاس نامعتبر می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) در این عبارت، بدون ذکر دلیل، تنها ویژگی‌های ناشایست و نامناسبی را به یک نظریه یا پیروان آن نسبت داده‌اند، بنابراین دارای مغالطه «مسموم کردن چاه» است.

ب) در این عبارت، بدون ذکر دلایل معتبر، احساس «ترس» در مردم مورد توجه و استفاده قرار گرفته است.

ج) عبارت «تا ابد» به طور واضح دارای بزرگ‌نمایی است.

۱۳۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استدلال مذکور به صورت زیر بوده است:

اگر قضیه‌ای موجهی کلی باشد از انواع قضایای محصوره است.

قضیه‌ی شخصی از انواع قضایای محصوره نیست (رفع تالی).

پس: قضیه‌ی شخصی موجهی کلی نیست.

۱۳۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به جز مشترک میان دو قضیه «حد وسط» می‌گویند پس از حذف کردن حد وسط، موضوع نتیجه از

مقدمه اول و محمول نتیجه از مقدمه دوم به دست می‌آید.

۱۳۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی گزینه‌ها توسط به احساسات است زیرا از راه تطمیع یا تهدید و یا جلب ترحم است اما گزینه‌ی ۴

مغالطه‌ی تله‌گذاری است.

۱۳۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

زندانی وقتی از غار خارج می‌شود، به خاطر رنج عظیمی که به او می‌رسد نمی‌تواند بلافاصله اشیای حقیقی را ببیند و بشناسد. اما اگر

به تدریج چشمان او به روشنائی عادت کند، یکی پس از دیگری اشیای واقعی و موجودات را خواهد شناخت و به سایه بودن آنچه که

در غار بود پی می‌برد. افلاطون در تمثیل غار می‌خواهد نشان دهد که فلسفه چگونه آدمی را به سمت آزادی حقیقی هدایت می‌کند.

(گزینه ۲)

۱۳۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فلسفه ریشه‌ی یونانی دارد. این لفظ عربی شده‌ی کلمه «فیلسوفیا» است. فیلسوفیا مرکب از دو

کلمه‌ی «فیلو» به معنی دوستداری و «سوفیا» به معنی دانایی است.

۱۳۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلسفه درباره‌ی یک موجود خاص بحث نمی‌کند بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و

انسان می‌پردازد و درباره‌ی ویژگی‌هایی از موجودات گفت‌وگو می‌کند که مربوط به هستی و موجودیت آنهاست.

۱۳۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر هراکلیتوس، شناخت حسی معتبر است؛ اما این به معنای نفی شناخت عقلی نبود.

۱۴۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلسفه در هر موضوعی به بنیادی‌ترین مسئله‌های آن می‌پردازد و درباره‌ی آن تأمل می‌کند. از این‌رو

فلسفه با هنر، جامعه‌شناسی، فیزیک، روان‌شناسی و سایر علوم ارتباط دارد.

۱۴۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

این شاگردان، برای ایجاد تحولات فرهنگی و اجتماعی، پیش‌قدم می‌شدند، نه این‌که دنباله‌رو راه دیگران باشند.

۱۴۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کتاب «اشارات و تنبیهات» شامل آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در حکمت است. کتاب شفا، دانشنامه‌ی

عظیم ابن‌سینا پیش از کتاب اشارات به نگارش درآمده است که شامل بخش‌های مختلف فلسفه در آن زمان - از فلسفه‌ی طبیعی

گرفته تا الهی - و همچنین ریاضیات و منطق می‌شود.

۱۴۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا علت و دلیلی که باعث می‌شود نظام طبیعت، نظام احسن باشد، این است که خداوند آن

را با لطف و عنایت خویش به‌وجود آورده است. معلول چنین نظامی نیز این است که خلل در آن راه ندارد و آنچه شرّ نامیده می‌شود

در یک نگاه کلی نگر تأثیر مثبت می‌گذارد و باعث سوق اشیا به‌طرف کمال مطلوب می‌شود. بنابراین نمی‌شود گفت که شرّ وجود

ندارد، بلکه باید گفت که آنچه در جزئیات شرّ به‌نظر می‌رسد، در نگاه کلی خیر است و تأثیر مثبت دارد.

۱۴۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همه‌ی موجودات در حکمت اشراق نور نامیده می‌شوند. با این تفاوت که برخی نورانیت بیش‌تر و برخی

نورانیت کم‌تری دارند. بنابراین، تفاوت موجودات به شدت و ضعف نورانیت آنها برمی‌گردد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به نظر ابن سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال سوق می دهد به شرطی که موانعی در راه آن شیء قرار نگیرد. (۱۴۵)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. $\frac{۸/۰۰۰/۰۰۰}{۴۰۰۰} = ۲/۰۰۰$ قیمت هر ورقه (الف) (۱۴۶)

ب) $۵۵۰۰ - ۲۰۰۰ = ۳۵۰۰$ سود هر سهم

ج) $۵۵۰۰ \times ۴۰۰۰ = ۲۲/۰۰۰/۰۰۰$ ارزش بازاری

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (۱۴۷)

الف) میزان سود هر برگه ی سهم ۳۰,۰۰۰ تومان است و فرد قصد دارد ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود کسب کند، بنابراین:

برگه ی سهم $\frac{۹۰,۰۰۰,۰۰۰}{۳۰,۰۰۰} = ۳,۰۰۰$

ب)

تعداد برگه ی سهم خریداری شده توسط فرد $\frac{۳,۰۰۰}{۷۵,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۴$ درصد ۴
تعداد کل سهام شرکت سهامی

ج) هر کس با خرید سهام شرکت به سهام دار آن تبدیل می شود که به اندازه ی سهمش مالکیت نسبی آن را دارد و در منافع و مسئولیت ها به همان اندازه سهیم است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارتهای نادرست: (۱۴۸)

الف) هرگونه تضییع یا اتلافی که قابل پیشگیری باشد، اسراف محسوب می شود.

ج) در روش «ب» منظور از بازسازی، درست کردن چیزی که خراب یا از کار افتاده است، می باشد.

د) مرحله ی اول خرید مقایسه ای «تعریف مسئله» است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خرید مقایسه ای به ترتیب زیر انجام می گیرد: (۱۴۹)

اول: تعریف مسئله

شامل بیان این که واقعاً برای رفع چه مشکل یا حل چه مسئله ای نیاز به خرید و مصرف دارید، مثلاً برخی افراد بدون دانستن عکاسی برای خرید دوربین حرفه ای برنامه ریزی می کنند. این خرید مناسبی برای آنها نیست، بلکه برای این کار یک دوربین ساده نیز کافی است.

دوم: فهرست گزینه ها

شامل مواردی که می تواند شکل را رفع یا مسئله را حل کند.

سوم: تعیین معیارها

معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است: مثلاً در خرید یخچال جادار بودن، مصرف انرژی، سهولت تعمیرات و زیبایی ظاهری و نیز ایرانی بودن محصول برای خرید مهم است.

چهارم: ارزیابی

شامل سنجش گزینه ها براساس معیارهای مختلف است.

پنجم: تصمیم گیری

انتخاب گزینه ی نهایی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۵۰

الف) می‌توان مراحل بودجه‌بندی را در چهار مرحله‌ی زیر خلاصه کرد:

(۱) از هر منبعی که درآمدی به‌دست آوردید، این درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.

(۲) هزینه‌های متغیر و ثابت خود را به‌صورت ماهیانه فهرست کنید.

(۳) مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.

(۴) اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها تا درآمدتان افزایش یابد.

ب) منظور از خرید مقایسه‌ای، فرایند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری برای خرید است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. نرخ سود سپرده‌های کوتاه‌مدت می‌تواند همزمان با افزایش نرخ سود عمومی بانک‌ها افزایش یابد و با ۱۵۱

کاهش نرخ سود عمومی بانک‌ها، نیز کاهش یابد.

عبارات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» در ارتباط با سپرده‌ی سرمایه‌گذاری بلندمدت است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ۱۵۲

الف) ابتدا باید درصد مالکیت آقای امینی را محاسبه کنیم:

$$\text{درصد مالکیت آقای امینی} = \frac{600}{15,000} \times 100 = 4 \text{ درصد}$$

وقتی فرد مالک ۴ درصد شرکت است یعنی در مسئولیت‌ها به اندازه‌ی ۴ درصد سهیم است و در ۱۰۰ رأی نیز ۴ حق رأی خواهد داشت.

ب) میزان سود آقای امینی برابر است با تفاوت قیمت اولیه‌ی برگه با قیمتی که در بازار سرمایه فروخته است:

$$\text{تومان} \quad 15,000 - 10,000 = 25,000 = \text{میزان سود هر برگه}$$

$$\text{تعداد برگه‌ها} \times \text{میزان سود هر برگه} = \text{کل سود آقا امینی}$$

$$\text{تومان} \quad 9,000,000 = 15,000 \times 600 = \text{کل سود آقای امینی}$$

آقای امینی مالک ۴ درصد شرکت است یعنی ۴ درصد شرکت به میزان ۹ میلیون تومان سود کرده است، حال باید کل سود شرکت را محاسبه کنیم:

$$\text{کل سود شرکت} = \frac{4}{100} = \frac{9,000,000}{?}$$

$$\text{میلیون تومان} \quad 225 = \text{تومان} \quad 225,000,000 = \frac{9,000,000 \times 100}{4} = \text{کل سود شرکت}$$

راه‌حل دوم:

هر برگه به میزان ۱۵,۰۰۰ تومان سود کرده است، بنابراین کل سود شرکت برابر با سود همه‌ی برگه‌ها است.

$$\text{تعداد کل برگه‌های شرکت} \times \text{میزان سود هر برگه} = \text{کل سود شرکت}$$

$$\text{میلیون تومان} \quad 225 = \text{تومان} \quad 225,000,000 = 15,000 \times 15,000 = \text{کل سود شرکت}$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی عبارات نادرست:

الف) در سهام‌داری حتی اگر قیمت ورقه‌ی سهام هم تغییر نکند با دریافت سود شرکت در هر سال همراه است و از این محل دارندگان اوراق سهام نفع می‌برند.

ب) سرمایه‌گذاری‌های مولد سرمایه‌گذاری‌هایی‌اند که به ظرفیت تولیدی کشور با ایجاد کارخانجات و شرکت‌های جدید یا توسعه‌ی ظرفیت آنها کمک می‌کنند.

ج) بیمه روشی است برای «انتقال خطرپذیری» که در آن بیمه‌گذار یا بیمه‌شده، نگرانی ناشی از احتمال وقوع یک زیان بزرگ را با پرداخت حق بیمه معامله می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از روش‌های مصرف مسئولانه، روش «۶ب» است: ۱- بهینه مصرف کردن ۲- بازیافت ۳- بازسازی

۴- بازداشتن (از اسراف و زیاده‌روی) ۵- باز تفکر (کالای دیگر) ۶- باز مصرف (استفاده‌ی چندباره از کالا)

یافتن راه‌های بهتر، پردازش مجدد و تبدیل یک کالا به کالایی دیگر (گزینه‌ی «۱»)، نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم و یا مضرند (گزینه‌ی «۲»)، کم‌تر مصرف کردن یا با انرژی کم‌تر ولی دستاورد بیشتر مصرف کردن (گزینه‌ی «۳»)، استفاده از چیزی بیش از یک بار، درست کردن چیزی که خراب و یا از کارافتاده است، همه از موارد روش «۶ب» به شمار می‌روند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف)

تعداد کل سهام خریداری شده توسط فرد $\times$ قیمت اسمی هر سهم = ارزش اولیه‌ی کل سهام خریداری شده توسط فرد

تومان $900 = 100 \times 9$ = ارزش اولیه کل سهام خریداری شده توسط فرد A

تومان $560 = 80 \times 7$ = ارزش اولیه کل سهام خریداری شده توسط فرد B

ب)

تعداد سهام خریداری شده توسط هر فرد $\times$ (قیمت اسمی هر سهم - قیمت ثانویه‌ی هر سهم) = سود دریافتی هر فرد

تومان $3,195 = (455 - 100) \times 9$ = سود دریافتی فرد A

تومان $1,190 = (250 - 80) \times 7$ = سود دریافتی فرد B

تومان $2,005 = 3,195 - 1,190$ = اختلاف سود دریافتی فرد A و B

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

الف) برای کالای گران‌تر و پیچیده‌تر نیاز بیش‌تری به خرید هوشمندانه وجود دارد.

د) مصرف مسئولانه مصرفی است که اجازه می‌دهد، چرخه تبدیل‌ها و تغییرات طبیعی همواره ادامه پیدا کند و متوقف نشود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر درآمدی که به دست می‌آوریم، اگر بعد از یک سال از مجموع مخارج ما زیاد بیاید، ب همان میزان

که زیاد آمده است، مشمول خمس قرار می‌گیرد؛ یعنی موظفیم که ۲۰ درصد آن را به عنوان سهم امام و سهم سادات به مرجع

تقلید یا نماینده او بدهیم، اقلام مصرفی خریداری شده که بدون استفاده باقی مانده‌اند، مشمول خمس می‌شوند.

خرج کردن مربوط به حوزه برنامه‌ریزی مخارج و شیوه‌های مصرف است.

حفظ و رشد درآمد شامل فعالیت‌هایی نظیر پس‌انداز و سرمایه‌گذاری است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. منظور از خرید مقایسه‌ای، فرآیند بررسی قیمت‌ها و ویژگی‌های محصولات مشابه قبل از تصمیم‌گیری

برای خرید است.

الف) بورس با بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند.

ب) اولین کار برای سرمایه‌گذاری در بورس گرفتن شناسه‌ی معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها است. تعیین مبلغ برای سرمایه‌گذاری در سهام به عهده‌ی خریدار می‌باشد.

برگه‌ی سهم از طرف فروشنده به منظور تضمین و همین طور برای تأمین مالی به خریدار داده می‌شود. پ) براساس قانون، بانک‌ها به دو طریق می‌توانند کسب درآمد کنند:

۱) «به صورت مستقیم»: از طریق سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و عمرانی

۲) «به صورت غیرمستقیم»: اعطای تسهیلات مالی به اشخاص تحت ۱۱ عقد اسلامی مجاز

ت) مهم‌ترین مشکل پول فلزی «محدود بودن میزان طلا و نقره‌ی در دسترس بشر» بود؛ چرا که با «افزایش تولیدات و مبادلات» به پول بیش‌تری نیاز بود.

ث) نرخ افزایش حقوق را باید با نرخ تورم مقایسه کنیم تا پی ببریم افزایش حقوق، اسمی یا واقعی است؟ در آغاز باید نرخ تورم را به دست آوریم.

$$\text{نرخ تورم} = \frac{\text{شاخص قیمت های آغاز سال} - \text{شاخص قیمت های پایان سال}}{\text{شاخص قیمت های آغاز سال}} \times 100$$

$$\text{نرخ تورم} = \frac{4200 - 3500}{3500} \times 100 \Rightarrow \text{نرخ تورم} = 20\%$$

نرخ تورم ۲۰٪ است ولی نرخ افزایش حقوق کارمندان ۱۵٪ است، پس حقوق کارمندان و قدرت خرید آنان در واقع ۵٪ کاهش یافته است. $(20\% - 15\% = 5\%)$

الف) شرکتی که خواستار پذیرش در بورس است و شرایط لازم را نیز دارد، می‌تواند تقاضای پذیرش خود را به همراه مدارک موردنیاز به شرکت بورس اوراق بهادار تهران ارائه کند.

ب) گاهی به مواردی مثل سفته، چک، پول، برات، حوالجات، تمبر و ... در زبان مردم، اوراق بهادار گفته می‌شود که کارکرد آن‌ها تضمین تعهدات است نه تأمین مالی.

ج) فقط شرکت‌های سهامی عام می‌توانند سهام خود را در بورس عرضه کنند و بفروشند.

د) تهیه‌ی دستورالعمل اجرایی و مقررات ناظر بر انتشار اوراق مشارکت در ایران برعهده‌ی بانک مرکزی است.

ه) در بورس‌های کالا بیش‌تر کالاهای واسطه‌ای و مواد خام و اولیه مثل گندم، جو، آهن، مس، زغال‌سنگ، نفت و برخی مواد شیمیایی مورد معامله قرار می‌گیرد.

